

17.10.2022

226/03.00.00/2022

Eduskunnan ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Viite: Lausuntopyyntö 29.9.2022

Asiantuntijalausunto: HE 139/2022 Hallituksen esitys eduskunnalle rakentamislaki ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntopyyntö:

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt Etelä-Karjalan liitolta kirjallista asiantuntijalausuntoa seuraavasta asiasta: HE 139/2022 Hallituksen esitys eduskunnalle rakentamislaki ja siihen liittyviksi laeiksi. Lausunto tulee toimittaa 26.10.2022 klo 12.00 mennessä sähköpostitse.

Tausta:

Etelä-Karjalan liiton maakuntahallitus on kokouksessaan 29.11.2021 (§ 207) antanut lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislaki. Maakuntahallitus on todennut lausunnossaan, että kaavoitus- ja rakentamislain valmistelu tulee keskeyttää. Ympäristöministeriö on kuitenkin jatkanut tämän jälkeen maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisen valmistelua rakentamista koskevan lainsäädännön osalta. Rakentamislakia koskevasta lakiesityksestä ei ole järjestetty varsinaista lausuntokierrosta aikaisemmin, ainoastaan pääsiäisen 2022 tietämillä oli epävirallinen kommentointimahdollisuus esityksestä rakentamislaki.

Hallituksen esitys eduskunnalle rakentamislaki ja siihen liittyviksi laeiksi:

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi rakentamislaki. Voimassa olevaa maankäyttö- ja rakennuslakia muutettaisiin kumoamalla siitä rakentamista koskevat luvut ja muuttamalla sen nimike alueidenkäyttölaiksi. Uudella rakentamislakilla parannettaisiin sääntelyn vaikuttavuutta erityisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi, kiertotalouden edistämiseksi sekä rakentamisen päätösten ja tietosisällön valtakunnallisen digitaalisuuden mahdollistamiseksi.

Rakennuslupa ja toimenpidelupa korvattaisiin yhdellä lupamuodolla, rakentamisluvalla. Lupaa edellyttävien rakentamishankkeiden kynnystä nostettaisiin. Valtakunnallisen rakennetun ympäristön digitaalisen tietojärjestelmän aikaansaamiseksi lupaprosessi perustuisi tietomalleihin. Tietomallimuotoisella suunnittelulla ja yhtenäisillä tiedon rakenteilla vastattaisiin yhteiskunnan tarpeisiin saada tietoaaineistot hyödynnettäviksi

17.10.2022

226/03.00.00/2022

ja eri prosessien pohjatiedoksi. Suunnittelu- ja työnjohtotehtävien vaativuusluokat muutettaisiin vastaamaan paremmin käytäntöä. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Uuden rakentamislain keskeisimmät vaikutukset ovat: torjuu ilmastonmuutosta, edistää kiertotaloutta, parantaa rakentamisen laatua, sujuvoittaa rakentamista ja vauhdittaa rakennetun ympäristön digitalisaatiota.

Huomioita rakentamislaista:

Etelä-Karjalan liitto pitää hyvänä rakentamislain valmistelun yhteydessä tunnistettuja keskeisimpiä vaikutuksia. Rakennusten hiilijalanjälki ja -kädenjälki tukevat tavoitteita hiilineutraalisuuteen. Rakennusmateriaalien kierto ja rakennusten tekniset käyttöiät tukevat elinkaariajattelua. Rakentamisen vastuukysymysten selkeyttäminen ja digitalisaatio parantavat rakentamisen laatua.

Lausunto:

Etelä-Karjalan liitto toteaa, että rakentamislain valmistelussa olisi tullut pyytää virallisia lausuntoja asiasta jo keväällä 2022. Lisäksi nyt asiantuntijalausunnoilla olevan rakentamislain lausunnonantoaika on liian lyhyt, mistä syystä Etelä-Karjalan liitto joutuu antamaan lausuntonsa viranhaltijalausuntona, eikä maakuntahallituksen lausuntona. Lisäksi rakentamislain valmistelussa ei ole tuotu esiin riittävästi alueidenkäyttölain ja rakentamislain yhteentoimivuuden arviointia. Myös arvio ja tiedot kuntien rakennusvalvontojen työmäärän muutoksista jäivät rakentamislain valmistelussa vähälle huomiolle. Etelä-Karjalan liitto toivoo, että jatkossa lakivalmisteluissa varataan riittävästi aikaa lakilausuntojen antamiseen, sekä lakien vaikutusten arviointiin.

Satu Sikanen
maakuntajohtaja

MERK.

Topi Suomalainen
aluesuunnittelupäällikkö